

یک فیلم آرژانتینی مدافع خانواده

ناتالیا اسمیرنوف، فیلمساز مستقل و غیرمتعارف آرژانتینی برای داستان فیلم تن‌راه‌اش به سراغ مضمونی خانوادگی می‌رود که فرزندآوری خط اصلی آن را تشکیل می‌دهد. این درام اجتماعی خانوادگی با نام «مادر کامل» وارد مرحله تولید می‌شود. کار تازه این خانم فیلمساز قرار است به‌صورت یک محصول مشترک بین‌المللی تهیه شود که چند کشور دیگر آمریکای لاتین را نیز در کنار خود دارد. تهیه‌کنندگان مستقل اسپانیایی، کانادایی و کلمبیایی ازجمله سرمایه‌گذاران اصلی فیلم هستند. کلید فیلمبرداری مادر کامل در حالی ماه می ۲۰۲۵ زده می‌شود که رسانه‌های گروهی در قاره آمریکای لاتین به این نکته اشاره می‌کنند که فیلمنامه اقتباسی آن با نگاهی به یک رمان جنجالی و پرخواننده به نام «مادر الکلی: یک خاطرات» نوشته شده است.

این رمان را که محبوبیت فراوانی در بین خانواده‌ها و به‌خصوص خانم‌ها پیدا کرده، نویسنده لهستانی مقیم آرژانتین جویتا بیودلوسکا نوشته است. منتقدان ادبی این کتاب را به خاطر حمایت قاطعانه از حفظ خانواده و رعایت اصول مشترک خانوادگی به‌شدت تحسین کرده‌اند. داستان رمان و فیلم درباره خانمی ۴۲ ساله به نام جو است که در حرفه‌اش بسیار موفق عمل کرده و عکاسی سرشناس و تحسین‌شده به حساب می‌آید. او در آستانه تولد اولین فرزندش است و بسیار خوشحال به نظر می‌رسد اما این عکاس یک مشکل اساسی و جدی دارد و آن هم اعتیاد به الکل است. زمانی که دکترا نسبت به ناقص به دنیا آمدن بچه به او هشدار می‌دهند، جو با بچران بزرگ درونی روبه‌رو می‌شود. آیا او می‌تواند الکل را کنار بگذارد و به سلامت جنین خود فکر کند؟

خط اصلی داستان مادر کامل را همین موضوع تشکیل می‌دهد. دگربری درونی مادر باردار با خودش بر سر ترک الکل و سالم به دنیا آوردن فرزند، موضوعی است که او را بر سر دوراهی انتخاب قرار داده و چالشی بزرگ برایش به‌وجود می‌آورد. گفت‌وگوهای درونی زن با خودش و توجیهاتی که برای خود سرهم می‌کند، بخش مهمی ازفضای داستان را اشغال می‌کند و فضایی وهم‌آلود و دلهره‌آور و تنش‌زا خلق می‌کند که خوانندگان کتاب را عمیقاً درگیر خود کرده و آنها را تا پایان ماجرا به دنبال خود می‌کشد. انتخاب و تصمیم نهایی مادر باردار ترک الکل و به دنیا آوردن یک فرزند سالم است. این انتخاب به‌سختی گرفته می‌شود اما نتایج مثبتی به همراه دارد.

اسمیرنوف درباره این فیلم و درون‌مایه‌اش گفته است: «این داستان فقط تلاش یک‌زن برای‌رهایی از یک مخدر خطرناک و نابودکننده را تعریف نمی‌کند. شخصیت محوری داستان در کنار تقلا برای نجات و پاک شدن، دوباره هویت واقعی خود به‌عنوان یک زن و مادر را پیدا کرده و یاد می‌گیرد که در یک جامعه پرتلاطم و خشن، چگونه به هویت واقعی خود به‌عنوان یک زن دست پیدا کند. این مسأله باعث می‌شود تا بقیه جامعه هم به او به دیده احترام نگاه کند و جایگاهی را برایش در نظر بگیرد که حق اوست و شایستگی آن را دارد. همه اینها هم به کمک هنری به نام مادر شدن امکان حیات پیدا می‌کند.»

در سومین روز از چهل‌ویکمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران، هیأت داوران بخش مسابقه سینمای ایران معرفی شدند. این هیأت شامل کمال تبریزی، فرهاد مومتن، سیدشهاب‌الدین حسینی، محمدرضا شفا، درناز حاجی‌ها، آرمان فیاض و میثم مولایی است. کمال تبریزی، کارگردان و فیلمنامه‌نویس برجسته با آثار مو فقی چون «مارمولک» و «لیلی با من است» شناخته می‌شود. فرهاد مومتن نیز با فیلم‌هایی چون «آخرین بار کی سحر

معرفی داوران بخش مسابقه جشنواره فیلم کوتاه

را دیدی؟» و «شب‌های روشن» در عرصه سینما فعالیت دارد. سیدشهاب‌الدین حسینی، بازیگر و کارگردان، برنده جوایزی از جشنواره‌های معتبر جهانی است. حسینی برنده جوایزی همچون نخل طلای کن بهترین بازیگر مرد، خرس نقره‌ای بهترین بازیگر مرد جشنواره فیلم برلین، سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اول مرد جشنواره فیلم فجر برای بازی در فیلم «سوپراستار» و... شده است. محمدرضا شفا، تهیه‌کننده مطرح، آثار قابل توجهی چون

هویت‌های گمشده

هر اثری مستقل از داستان و پیامی که منتقل می‌کند دارای یک هویت مشخص است؛ هویتی که از خاستگاه فکری و اندیشه خالق اثر می‌آید. وقتی به تماشای انیمیشن‌هایی که در دو سانس جشنواره اکران شدند، می‌نشستی، آنچه‌که می‌دیدی به هر کشوری نزدیک بود جز ایران. البته بین ۱۴ اثری که به نمایش درآمده بودند انیمیشن شاگرد حکیم محصول مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی و «زیر سایه سرو» به کارگردانی حسین ملایمی و شیرین سوهانی تنها آثاری بودند که می‌شد آنها را یک اثر ایرانی دانست. ناگفته‌نماند که این انیمیشن هم جزو تولیدات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان بود که اولانهادی دولتی محسوب می‌شود و ثانیاً شناساندن هویت ایرانی همیشه جزئی از رسالت این سازمان در قبال مخاطبان خارجی و داخلی بوده است. این در حالی است که هر کدام از این آثار اگر قرار باشد در جشنواره‌های خارجی شرکت کنند نماینده کشور ایران به حساب می‌آیند؛ نماینده‌ای که صرفاً با اسم کشور ایران وارد جشنواره شده‌اند اما در بیان خود فاقد هرگونه هویتی از ایران فرهنگی در این آثار هستیم.

صرفاً در اسم ایرانی نباشید

بحث هویت در پویانمایی نسبت فیلم اهمیت دوجندانی دارد چراکه در فیلم به‌واسطه حضور المان‌های مختلف مانند لوکیشن‌های واقعی، دکور، لباس و... یک هویت حداقلی شکل می‌گیرد اما وقتی وارد دنیای انیمیشن می‌شویم به این دلیل که دست فیلمساز برای ایجاد دنیاهای بشمار باز است بازنامایی هویت اثر بیش از پیش

انیمیشن ایرانی چشم از جشنواره‌های خارجی بردارد

با پایان یافتن نمایش آثار پویانمایی در جشنواره فیلم کوتاه تهران، انیمیشن‌های به نمایش درآمده را مرور کرده‌ایم

برش

«کربت» و «در سایه سرو» امیدوارمان کردند

یکی از نکات جالب توجه این دوره از جشنواره حضور کانون پرورش فکری کودکان و نوجوان با انیمیشن «در سایه سرو» بود؛ انیمیشنی که پیش از این در جشنواره‌های مختلف خارجی جوایز شرکت کرده و با کوله‌باری از جوایز راهی جشنواره فیلم کوتاه تهران شده است. در سایه سرو که انیمیشنی ۲۰ دقیقه‌ای از شهر تهران است با مضمونی ضد جنگ یکی از ایرانی‌ترین آثاری است که در این دوره به نمایش درآمد. این انیمیشن که روایتی از جانبازان اعصاب و روان جنگ است، داستان یک دختر جنوبی با پدرش است که به‌خاطر صدمات جنگ از داشتن زندگی معمولی محروم است. زمانی که دختر تصمیم می‌گیرد پدر خود را رها کند با نهنگی روبه‌رو می‌شود که در ساحل گیر کرده و به مرگ تدریجی دچار شده. نجات این نهنگ آغازی است بر رویارویی با گذشته این پدر و دختر تا با درک گذشته، آینده‌ای آرام را در آغوش بگیرند. دیگر انیمیشن کوتاهی که در این دوره از جشنواره به نمایش درآمده، انیمیشن «کربت» اثری از نیلوفر نادری‌تهرانی است. این انیمیشن که اثری هشت دقیقه‌ای از شهر تهران است روایتی از سوگ و افسردگی ناشی از آن و پشت‌سر گذاشتن این مرحله سخت در زندگی انسان است. کربت که به معنی غم‌باگیر است روایت خانواده‌ای است که مادر آن فوت کرده و پدر خانواده به خاطر این غم، خود و دختر کوچکش را اسیر کرده و دائم از دست سگ سیاه افسردگی در حال فرار است اما وقتی با این غم روبه‌رو می‌شود، درمی‌یابد که این غم در مقابل زندگی که پیش‌رو دارد بسیار ناچیز است. این انیمیشن از آن دست انیمیشن‌هایی است که به خوبی توانسته آنچه را که مدنظرش بوده بیان کند و جزو آثار برتر این دوره از جشنواره به حساب می‌آید.

مضامین مشترکی را می‌توان در میان آنها یافت. مهم‌ترین حلقه مفقوده تمام این آثار زن و مادر در انیمیشن‌ها بود؛ تا جایی که در تمام این پویانمایی‌ها مانند کارتون‌های دهه ۶۰ و ۷۰ با مادری وجود نداشت یا مادر شخصیت‌ها فوت کرده بود. همچنین مسأله زن در آثار بخش پویانمایی جزو پرسامدترین مفاهیم بود، مسائلی مانند سقط جنین و حقوق زنان بخشی از مضامینی بود که این فیلمسازان کوتاه به آن پرداخته بودند. در کنار این مضمون مشترک جشنواره چهل‌ویکم فیلم کوتاه تهران که یکی از اهداف خود را بر تنوع ژانر و محتوا گذاشته، می‌توان گفت که در بخش پویانمایی به آن رسیده. ازجمله محتواهایی که در این انیمیشن‌ها به چشم می‌خورد، می‌توان به تنهایی نوع بشر، تأثیر تکنولوژی بر زندگی، تکامل، چالش‌هایی که افراد توان‌یاب با آن درگیر هستند، تحول بشر و... اشاره کرد.

روز اول بهتر از روز دوم

هر اثری فارغ از نوع، ژانر و مدت زمانی که دارد یک وظیفه مهم بر دوش اوست؛ وظیفه‌ای که اگر در انجام آن موفق نباشد خود اثر هم در نهایت راه به جایی نخواهد برد و این پیام چیزی جز انتقال پیام نیست. ۱۴ اثری که در این دوره از جشنواره در دو سانس به نمایش درآمد، دو روز کاملاً متفاوت را رقم زدند. سانس اول که اولین نوبت نمایش پس از افتتاحیه جشنواره بود، آثاری را به نمایش گذاشت که در برآیند کلی در انتقال پیام و محتوای خود زبان سنگینی داشت. این آثار نیاز داشتند تا فرد مطلعی حتماً قبل از نمایش، درباره انیمیشن صحبت کند، در صورتی که در یک روند طبیعی این اثر است که زبان گویای فیلمساز می‌شود. روز دوم و پایانی بخش پویانمایی جشنواره اما با روز اول کاملاً متفاوت بود. سانس دومی که انیمیشن‌هایش در انتقال پیام و محتوا به‌مراتب بهتر از آثار سانس اول بودند.

انیمیشن‌های بی‌مادر

آثاری که در چهل‌ویکمین دوره جشنواره فیلم کوتاه تهران به نمایش درآمدند با این‌که در محتوا و تکنیک انیمیشن‌سازی دارای تنوع بودند اما

در فیلم به‌واسطه حضور المان‌های مختلف یک هویت حداقلی شکل می‌گیرد اما در انیمیشن به این دلیل که دست فیلمساز برای ایجاد دنیاهای بیشمار باز است بازنامایی هویت اثر بیش از پیش اهمیت پیدا می‌کند

رویداد

درخششی «یازده یازده» در رومانی

فیلم سینمایی «یازده یازده» که این روزها در سینماها به نمایش درآمده، موفق به کسب دیپلوم افتخار بهترین فیلم علمی – تخیلی از جشنواره THE GALACTIC IMAGINARIUM FILM FESTIVAL در

رومانی شده است. این فیلم به نویسندگی و کارگردانی آرش رحمانی و تهیه‌کنندگی مهدی ایل بیگی در ادامه موفقیت‌های بین‌المللی خود، به بخش مسابقه جشنواره فیلم‌های مستقل ساتو نیز راه یافته است. این جشنواره که از ۱۲ تا ۱۶ اکتبر (بیست‌ویکم تا بیست‌ونجم مهرماه) در اروگوئه برگزار می‌شود، به حمایت از فیلم‌های مستقل اختصاص دارد. یازده یازده در ششمین هفته اکران خود در سینماهای منتخب گروه سینمایی «هنرو تجربه» قرار دارد و بازیگرانی چون فرهاد حسنی، انوش معظمی و آزاده مهدی‌زاده در آن به ایفای نقش پرداخته‌اند. داستان فیلم حول نویسنده‌ای می‌چرخد که در خانه‌ای متروک زندگی می‌کند و ناگهان با تهدید چهار سیاه‌پوش مواجه می‌شود. این فیلم بیشتر در جشنواره رسانه بالتیمور نیز حضور داشته و به‌عنوان فینالیست هشتمین دوره جشنواره Seattle Film Summit انتخاب شده است.

حماسه

در قاب دوربین

لحظه شهادت یحیی سنوار، رهبر مقاومت غره، واکنش‌های متعددی را به‌دنبال داشت اما رضا میرکریمی، کارگردان سینما واکنش متفاوتی داشت. وی آخرین تصاویر شهادت سنوار را به‌صورت یک پلان سینمایی توصیف کرد و نوشت: «اسم فیلم: متولد ماه اکتبر، پلان سکانس شماره: ۱۱۰، کارگردان: خداوند، فیلمبردار: ابلیس، بازیگر نقش اصلی: یحیی پسر آدم، ژانر: حماسی، جان‌مایه: رمی جمرات، شرح موقعیت: مردی تنها و زخمی در محاصره دشمن، اشیای صحنه: خانه تخریب شده، میل کهنه، تنگ شکسته، آب نبات، تسبیح و عطر.»

قاب

حماسه در قاب دوربین

اسم فیلم: متولد ماه اکتبر
پلان سکانس شماره: ۱۱۰
کارگردان: خداوند
فیلمبردار: ابلیس
بازیگر نقش اصلی: یحیی پسر آدم
ژانر: حماسی
جان‌مایه: رمی جمرات
شرح موقعیت: یک مرد تنها و زخمی و تشنه در محاصره دشمن
اشیاء صحنه: خانه تخریب شده، میل کهنه، تنگ شکسته، آب نبات، تسبیح و عطر

واکنش سینمایی رضا میرکریمی به ماجرای یحیی

سیروس همتی در تدارک ساختن «صندوق»

سیروس همتی، نویسنده، بازیگر و کارگردان تئاتر و سینما به مهر گفت: وقتی تلویزیون خبری را با تیتیر بزرگ‌ترین سرعت پایتخت درباره سرقت از صندوق امانات یکی از بانک‌ها بخش کرد و اخبار داخلی و خارجی را در این خصوص دنبال کردم، دیدم که این اتفاق می‌تواند سوزه فیلم و سریال باشد چون روایای پیدا و پنهان بسیاری دارد. با امیرحسین فلاحتی‌نژاد از دوستان عزیزم که به‌عنوان مشاور بنده نیز هست، گپ‌وگفت کردیم و انگیزه نوشتن فیلمنامه‌ای به نام «صندوق» شکل گرفت. فیلمنامه صندوق را نوشتم. این فیلمنامه مجاری دو جوان است که الان در زندان هستند و هنوز حکم‌شان صادر نشده است. از روی اخبار و مستندهایی که بخش شده، توانستم قصه را دریاورم که اصلاً نعل به نعل نیست و با نگاهی آزاد به یک اتفاق واقعی است. حدود ۲۵ درصد به کلیت اتفاق وفادار بودم و کار را از شکل مستند و واقعی به شکل دراماتیک و هنری درآوردم.

وی گفت: با منوچهر هادی برای تهیه‌کنندگی فیلم صحبت و فیلمنامه را برای علی اوجی هم ارسال کردم. امیدوارم این اولین فیلم بلند سینمایی بسیار پل من ساخته شود.

